

***Zzp-ers
(en andere éénpersoonsbedrijven)
in Zuidwest-Nederland
2009***

Februari 2010

ZZP-ers in Zuidwest-Nederland 2009

Wat is een zzp-er?

Een groot deel van het totale bedrijfsleven kan aangemerkt worden als zelfstandige zonder personeel (zzp-er). Onder een zzp-er wordt verstaan een persoon, eenmansbedrijf, kleine zelfstandige welke niet in een (vast) dienstverband onder eigen verantwoording/beheer (zonder personeel) werkzaamheden aanneemt. De begrippen freelancer, zzp-er en eenmanszaak worden vaak door elkaar gebruikt en typeren alle drie kleine ondernemers. Zie het onderstaande kader voor meer informatie over de verschillende begrippen. In de onderhavige analyse worden om verwarring te voorkomen alle bedrijven zonder personeel¹ (1 werkzame persoon) als zzp-er getypeerd. Een groot deel hiervan zal zich in de praktijk freelancer of eenmanszaak noemen. Sommige definities van zzp-ers laten bijvoorbeeld handelsbedrijven (detailhandel en groothandel) buiten beschouwing.

Zzp-er versus freelancer

Een zzp-er doet werk dat van oudsher in een dienstbetrekking wordt gedaan. Vaak heeft dit werk een arbeidsintensief karakter, bijvoorbeeld de bouw, de transportsector, de kappersbranche, de zorgsector, interimmanagers, organisatie-adviseurs en automatiseringsdeskundigen.

Freelancers worden meestal gelijkgesteld aan zzp-ers. Dat klopt grotendeels: freelancers hebben doorgaans geen personeel in dienst, zijn gespecialiseerd in hun vak, en bieden hun kennis en ervaring in de vorm van diensten aan. Ze werken bovendien meestal alleen, al zijn er ook samenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld een maatschap) of moeten ze op locatie werken. Verder investeren ze niet of weinig in bedrijfsruimte en bedrijfsmiddelen. Het verschil is echter dat het begrip zzp-er eigenlijk meer soorten (en mengvormen van) ondernemers dekt dan de term freelancer: tot de zzp-ers behoren leden van beroepsgroepen die zeker niet geassocieerd worden met een freelance-praktijk (kappers, taxichauffeurs). Zzp-ers zitten ook in sectoren waar freelancers in de regel niet opereren, zoals de bouw, transport en de zorgsector.

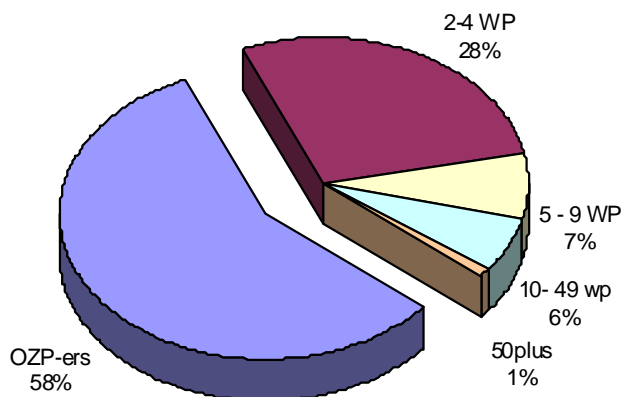
Een freelancer wordt net als een zzp-er alleen beschouwd als zelfstandig ondernemer als hij aan de criteria voor het ondernemerschap voldoet. Zo mogen freelancers die zich voornamelijk laten detacheren door bemiddelingsbureaus zich geen ondernemer noemen van de fiscus. En als je bijvoorbeeld te weinig uren in je zaak steekt of niet voldoende opdrachtgevers hebt, kom je ook niet in aanmerking voor de speciale regelingen en aftrekposten die voor ondernemers gereserveerd zijn. Je diensten worden dan door de fiscus beschouwd als "resultaat uit overige werkzaamheden."

58% van de bedrijven heeft geen personeel in dienst

Zuidwest-Nederland telt begin 2010 in totaal bijna 65.000 vestigingen. Hiervan kan meer dan de helft (58%) aangemerkt worden als zelfstandige zonder personeel (zzp-er). Dit aandeel ligt iets onder het landelijke percentage (61,5%).

Figuur 1

Vestigingen in Zuidwest-Nederland naar grootteklasse (1 jan. 2010)

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

¹ Alleen zzp-ers die meer dan 15 uur per week werken zijn in de analyse meegenomen.

Aandeel zzp-ers in West-Brabant hoger dan in Zeeland

In totaal gaat het in Zuidwest-Nederland om 37.280 zzp-ers. Hiervan is bijna tweederde gevestigd in West-Brabant. Het aandeel van zzp-ers binnen het totale bedrijfsleven ligt in West-Brabant (58,5%) iets hoger dan in Zeeland (55,7%).

Tabel 1

Aantal zzp-ers in Zuidwest-Nederland en Nederland (1 jan. 2010)

	Aantal zzp-ers	Totaal bedrijfsleven	Aandeel zzp-ers (%)
Zeeland	12.890	23.150	55,7
West-Brabant	24.390	41.690	58,5
Zuidwest-Nederland	37.280	64.840	57,5
Nederland	657.130	1.069.360	61,5

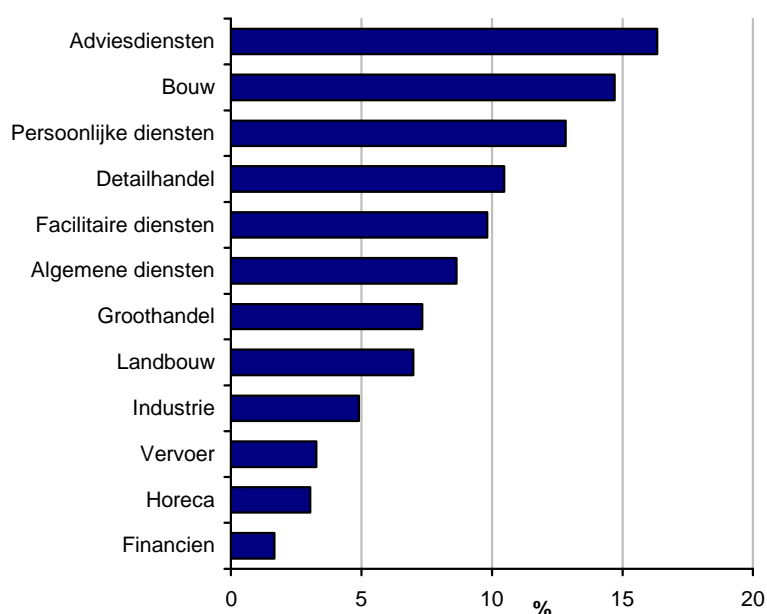
Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Meeste zzp-ers in adviesdiensten en de bouw

De meeste zzp-ers zijn actief in adviesdiensten². In totaal gaat het in Zuidwest-Nederland om bijna 6.100 zzp-ers, oftewel 16,3% van het totaal aantal zzp-ers. Op nummer 2 staat de bouw met 14,7% en nummer 3 zijn de persoonlijke diensten³ (12,8%). De vervoerssector, de horeca en financiële diensten tellen de minste zzp-ers.

Figuur 2

Aandeel zzp-ers per sector binnen het totaal aantal zzp-ers in Zuidwest-Nederland (1 jan. 2010)

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Binnen adviesdiensten en persoonlijke diensten werkt meer dan 70% als zzp-er

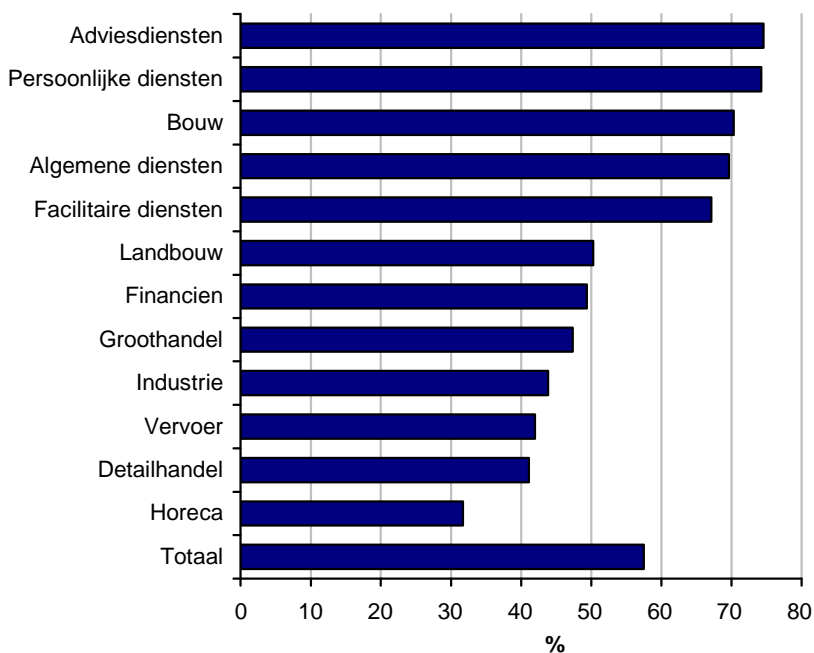
Wanneer het aandeel zzp-ers binnen de sector onder de loep wordt genomen, scoren de adviesdiensten, persoonlijke diensten en de bouw relatief het hoogst. Deze sectoren kennen een zzp-aandeel van meer dan 70%. In de horeca ligt dit aandeel het laagst (32%).

² Het gaat hierbij onder andere om rechtskundige en administratieve diensten, economische diensten (o.a. onderzoeks- en adviesbureaus), ingenieursbureaus en reclamebureaus.

³ Onder andere onroerend goed, cultuur/recreatie, wasserij/stomerij, kappers en schoonheidsverzorging.

Figuur 3

Aandeel zzp-ers binnen het totaal aantal vestigingen per sector in Zuidwest-Nederland (1 jan. 2010)

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Brancheniveau: meeste zzp-ers in economische diensten, bouwspecialismen en zorg

Wanneer op brancheniveau wordt ingezoomd blijkt dat de economische diensten, bouwspecialismen, gezondheid en welzijn, burgerlijke/utiliteitsbouw en kappers/schoonheidsverzorging de branches zijn met de meeste zzp-ers.

Tabel 2

Top 15 branche met het meeste aantal zzp-ers in Zuidwest-Nederland (1 jan. 2010)

Branche	Zzp-ers	% in totaal
1. Economische diensten	2.856	7,7
2. Bouwspecialismen	2.433	6,5
3. Gezondheid en welzijn	2.337	6,3
4. Burg.-/utiliteitsbouw	2.279	6,1
5. Kapper,schoonh.verz.,ov.	2.208	5,9
6. Cultuur,recreatie	2.060	5,5
7. Detailhandel non-food	1.797	4,8
8. Ingenieursbureaus	1.356	3,6
9. Automatiseringsdiensten	1.242	3,3
10. Fotografie,beurzen,ov.	1.219	3,3
11. Rechtsk-/adm.diensten	1.136	3,0
12. Overheid en onderwijs	832	2,2
13. Reclamebureaus	739	2,0
14. Detailhandel auto	737	2,0
15. Webwinkels	611	1,6

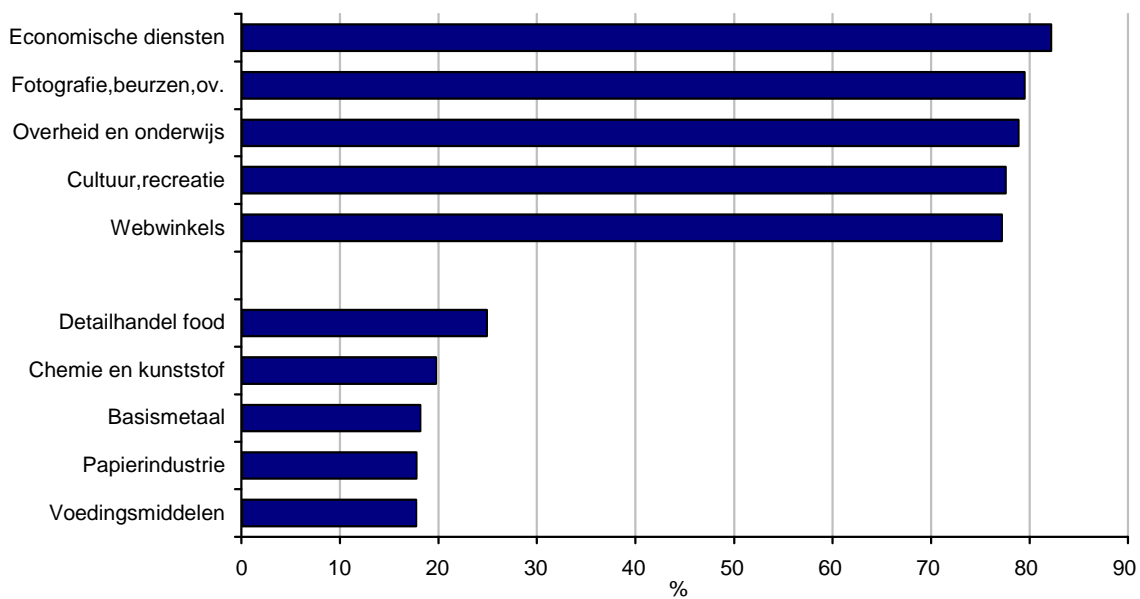
Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Economische diensten hebben hoogste 'zzp-dichtheid'

Wordt gekeken naar de branches met het hoogste zzp-aandeel binnen de eigen sector dan staan de economische diensten wederom op nummer één met een aandeel van ruim 82%. De branches 'fotografie, beurzen', overheid en onderwijs, cultuur en recreatie en webwinkels scoren eveneens hoog. Met name een aantal branches binnen de industrie scoren laag. De voedingsindustrie heeft het laagste aandeel met nog geen 18% zzp-ers.

Figuur 4

Branches met hoogste en laagste aandeel zzp-ers binnen totale branche per gemeente (1 jan. 2010)

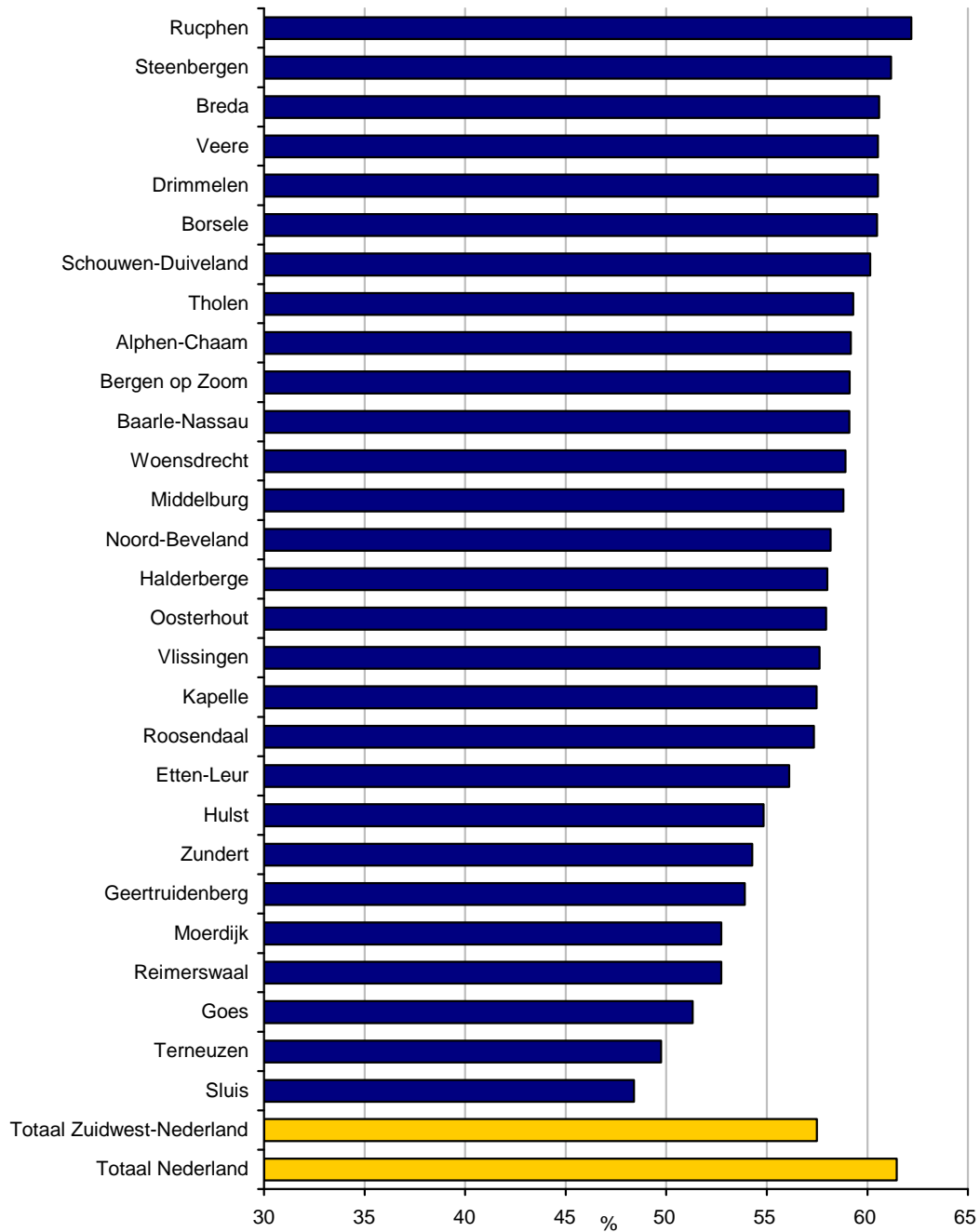
Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Rucphen kent hoogste aandeel zzp-ers

Van alle zzp-ers in Zuidwest-Nederland is bijna 20% te vinden in de gemeente Breda. Roosendaal volgt op grote afstand met 7%. Wanneer gekeken wordt naar het aandeel van zzp-ers binnen het totale bedrijfsleven in een gemeente verandert het beeld. Rucphen is dan koploper met een aandeel van ruim 62% binnen het totale bedrijfsleven. Steenbergen (61,2%) en Breda (60,6%) completeren de top 3. In de Zeeuwse gemeenten Sluis (48,4%), Terneuzen (49,7%) en Goes (51,3%) ligt het zzp-aandeel het laagst.

Figuur 5

Aandeel zzp-ers binnen totaal bedrijfsleven per gemeente (1 jan. 2010)

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland